

CIS DE STRANDJUTTER

Wikipedia

*Hij kent het strand als geen ander.
Strandjutter is zijn passie en passie is er om
gedeeld te worden met anderen.
Klaar om je te laten inwijden in de mysteries
van de meest gekke strandvondsten?*

ZEEMIJNEN, “MOOI” EN MEEDOGENLOOS

Het strand was tijdens Wereldoorlog I grotendeels verboden terrein (zie ook Mahieu E., dit nummer). Het was er dan ook gevaarlijk, onder andere door allerlei aanspoelend oorlogstuig, met losgeslagen zeemijnen voorop. Al gauw ging men op het strand aangetroffen en onschadelijk gemaakte mijnen ook als decoratie-element hergebruiken.

DE NOORDZEE AFGESLOTEN DOOR MIJNENVELDEN

Tijdens WO I werden zeemijnen door de strijdende partijen veelvuldig ingezet in de Noordzee en daarbuiten. Ze waren goedkoop en doeltreffend. De Duitsers richtten zich op de scheepvaartroutes van handels- en marine schepen op weg naar en vertrekkend uit het Verenigd Koninkrijk. De geallieerden trachtten met zeemijnen in de Straat van Dover en in het noordelijk deel van de Noordzee de Duitse U-boten de pas af te snijden om zo hun vloot gevangen te houden. In deze filosofie paste de ontwikkeling van het Noordzee mijnengordijn (“North Sea Mine Barrage”) dat naar het eind van de oorlog toe, door de Amerikanen en Britten met behulp van 70.000 zeemijnen werd uitgebouwd tussen de Orkney eilanden en de Noorse kust. Veel vroeger al (1915) hadden de geallieerden de toegang tot het Kanaal uitgerust met een reeks mijnenvelden (“Dover Barrage” zie kaart) die het de Duitse onderzeeërs moeilijk moest maken om de Noordzee te verlaten. Alles samen werden tijdens WO I 235.000 zeemijnen in mijnenvelden “uitgezaaid”.

Het bekendst waren de bolvormige metalen tuigen met de karakteristieke uitstekende pinnen, maar men trof ze aan in vele maten en gewichten. Nogal wat van die mijnen bleven niet op hun plaats en gingen na verloop van tijd op drift. Zo was de Britse zeemijn Mark III – een mijn met twee wieken bovenaan die bij contact een draaiende beweging maakten en het

■ De Dover Barrage bestond, net als de pas in 1918 aangelegde North Sea Mine Barrage tussen de Orkneys en Noorwegen, uit een reeks van mijnenvelden aangelegd door de geallieerden om de Duitse vloot, inclusief onderzeeërs, zoveel mogelijk gevangen te houden in de Noordzee (Francis Kerckhof)

ontstekingsmechanisme in gang zetten – geen groot succes: honderden spoelden aan op de omliggende stranden.

DECORATIEVE ELEMENTEN

Eens aangespoeld en onschadelijk gemaakt, kregen mijnen vaak een tweede leven. Men ging er graag eerst bij poseren, net als nog steeds gebruikelijk is bij andere merkwaardige objecten als gestrande schepen of zeezoogdieren.

Nadien konden ze nog dienst doen als versiering in de officiersmess, in de tuin of als veredelde bloembak. Zelfs vandaag nog kun je op heel wat plaatsen zeemijnen uit WO I aantreffen als aandachtstrekker of decoratie-element. Hoe luguber ook die oude mijnen met hun klinknagels en ronde vormen, ze hebben wel wat. En ze waren van een ouderwetse gietijzeren degelijkheid. Er prijken er zelfs twee aan de ingang van het gebouw van de mijnenbestrijdingschool Eguermin (“Ecole de Guerre des Mines”) in Oostende waar ik dagelijks passeer. Pas nu echt op gelet...

Francis Kerckhof

Bronnen

- <http://forumeerstewereldoorlog.nl/viewtopic.php?p=320684&sid=3d4777ae6f8504fbd39d59>

■ Poseren bij een aangespoelde zeemijn was erg in trek. Links drie Duitse soldaten met voor hen een Britse zeemijn van het type Mark III (Forum Eerste Wereldoorlog). Rechts een aangespoelde zeemijn in De Panne, met daarop in Navy uniform de jonge Belgische prins Karel. Deze laatste foto is genomen door koningin Elisabeth in november 1918 (Archief Koninklijk Paleis)